

KSH/1450-2/2021

Emlékeztető

az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT)
2021. június 16-ai együttes online üléséről

	Téma	Előterjesztő	Időkeret
1.	Peer Review-ról tájékoztatás	Dr. Nagy Eszter (KSH)	10.00-10.30
2.	Az új európai gazdaságstatisztikai alapjogszabály bevezetése (European Business Statistics)	Juhász Miklós (KSH)	10.30-11.00

Az OST és NSKT ülésre videokonferencia formájában, webex alkalmazáson keresztül került sor.

Jelen voltak webex alkalmazáson keresztül, online részvétellel: a KSH képviselőjében Freid Mónika a KSH elnökhelyettese, Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese, Dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese, az OST tagja; továbbá a KSH érintett főosztályvezetői, és az OST titkára, Titkárságának munkatársai, valamint az NSKT Titkárságának munkatársai.

Freid Mónika a KSH elnökhelyettese köszöntötte az online ülésen résztvevőket, megnyitotta az ülést.

Elmondta, hogy dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke egyéb halaszthatatlan elfoglaltsága miatt az ülésen nem tud részt venni.

Köszöntötte az NSKT újonnan kinevezett tagjait, és elmondta, hogy részükre a megbízó levelek postai úton megküldésre kerülnek.

Ezt követően felkérte Bognár Andreát, az OST elnökét, hogy vezesse a két testület együttes ülését.

Bognár Andrea, az OST Elnöke köszöntötte az online résztvevőket, ezt követően az együttes ülést megnyitotta.

Ismertette a napirendi pontokat, amelyek tájékoztató jellege miatt szavazásra nincs szükség. A résztvevők elfogadták az ülés napirendjét.

Bognár Andrea, az OST Elnöke, felkérte az 1. napirendi pont előadóját előadásának megtartására.

1. napirendi pont: Peer Review-ról tájékoztatás

Dr. Nagy Eszter a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztályának vezetője tájékoztatta a résztvevőket, hogy előadásában rövid tájékoztatást kíván adni a Peer Review-ról.

Elmondta, hogy hamarosan elkezdődik az Európai Statisztikai Rendszerben a vizsgálat (először Franciaország kerül sorra), amelyben időrendi sorrendben Magyarország az utolsók között szerepel, azonban a felkészülést időben el kell kezdeni.

Ismertette a Peer Review célját, amelynek keretében elmondta, hogy azok a korábbiakhoz képest nem változtak inkább a fókuszok helyeződtek át. Az alapvető cél továbbra is az, hogy megvizsgálják az egyes tagállamok, egyes statisztikai hivatalok és az egyes európai statisztikát előállító szervezetek milyen mértékben felelnek meg az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elveknek.

Cél továbbá az is, hogy erősítésre kerüljön a hivatalos statisztikába fektetett bizalom a társadalom, az adatszolgáltatók, a felhasználók oldaláról és ezáltal javíthatóvá váljon a hivatalos statisztika előállításának átláthatósága, a hivatalos statisztikai adatok szélesebb körben megismerhetővé váljanak a felhasználók körében.

A harmadik Peer Review jó alapot adhat, ahhoz, hogy támogatásra kerüljenek a döntéshozók által olyan témák, amelyek végrehajtása, megvalósítása a KSH, vagy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat (HSSz) hatáskörén kívül esik.

Fókuszba kerül az innováció, modernizáció, koordináció, az adminisztratív és a magánkézben lévő adatforrások felhasználása statisztikai célokra, mint vizsgálati szempont.

Elmondta, hogy nagy változások nem várhatók az audit felépítésében. Marad az audit-szerű megközelítés a korábbi Peer Review-hoz képest. A vizsgálat ugyanúgy egy önértékelő kérdőív kitöltésével, illetve a hozzá kapcsolódó dokumentumok, összefoglalók készítésével kezdődik. Ezt követően helyszíni látogatásra kerül sor, amelynek alapján ajánlások kerülnek megfogalmazásra, valamint összeállításra kerül a jelentés, amelyre a tagállamoknak (nemzeti statisztikai hivataloknak /NSI/ és az egyéb európai statisztikát előállító szervezeteknek /ONA/) kell fejlesztési intézkedéseket megfogalmazni, amelyet az EUROSTAT ezt követően rendszeresen monitorozni fog.

Vannak eltérések is a korábbi audithoz képest. Erősebb egységesítési szándék a háttérdokumentumokkal kapcsolatosan (fejlesztési intézkedések megfogalmazása, workshop-ok, stb.). Az önértékelő kérdőívek is átalakultak, a cél az egyszerűbb kitöltés. A kérdőív SWOT-alapú, erősségekre, gyengeségekre, jövőbeni fejlesztési irányokra koncentrál. Eltérés lesz a KSH és az egyéb szervezetek kérdőívei között, mégpedig az, hogy az ONA-knak csak alapelvi szinten kell kitölteni a kérdőívet ellentétben a nemzeti hivatalokkal, amelyeknek pedig alapelvi és indikátor szinten is.

Újítás, hogy a tagállamnak magának kell majd egy kiinduló értékelést adnia a saját megfelelési szintjéről, amit egy négy fokozatú skálán kell elhelyezni.

Figyelembe veszi az előző PR óta történt előrehaladást, fejlődést, az akkor megfogalmazott fejlesztési intézkedések teljesülését. Új elem a hangsúlyosabb kommunikációs vonal alkalmazása.

Hazánkban a Peer Review helyszíni látogatására **2023. március 20-24. között kerül sor.**

Ezt követően ismertette az egyéb európai statisztikát előállító szervezeteknek (ONA-k) a szerepét a Peer Review gyakorlatában, a harmadik körben. Ebben a körben legalább 3, legfeljebb 6 szervezet lehet bevonni. Az ONA-knak aktívabb szerepet szánunk a helyszíni látogatás során.

Kiemelte, hogy ezek az intézmények külön ajánlásokat kaphatnak, amelyekre saját fejlesztési intézkedéseket kell megfogalmazni, amelyet a statisztikai hivatal összesít, továbbít, biztosítja a monitorozást. A szervek kiválasztása a tagállamok feladata a szervekkel egyeztetve. Ehhez 4 szempontot ajánlanak egy kidolgozott módszertanban.

Bemutatta a Peer Review szakértői csoport összetételét és kiválasztását, a módszertan szerinti fő- és fontosabb határidőket valamint a HSSz tájékoztatását, bevonását a Peer Review előtti, alatti és utáni időszakban.

Dr. Lovász László Gábor miniszteri biztos úr a Miniszterelnökség képviselőjében érdeklődött arról, hogy volt-e már arra példa, hogy valamelyik tagállam által javasolt szervezetet nem fogadták el, illetve milyen szempontokat alkalmaznak, a V4-ek vagy a szűkebb régióban a kiválasztási eljárások tekintetében.

Dr. Nagy Eszter elmondta, hogy a szempontok összeállítása tekintetében volt vita. Ezek elfogadott szempontok, de van mozgáster a tagállamok számára és még nem volt példa arra, hogy a tagállam által megjelölt szervezeteket ne fogadták volna el.

Páll Zsombor az Agrárminisztérium képviselőjében arról érdeklődött, hogy a HSSz kaphat-e információt a többi tagállam auditjának a tanulságairól.

Dr. Nagy Eszter válaszában elmondta, hogy most indulnak az auditok, de a Peer Review Task Force munkacsoporton keresztül értesülni fognak a nemzeti hivatalok, a tapasztalatokról, valamint a vizsgálati jelentések is nyilvánosak lesznek. A KSH törekszik ezen információk megszerzésére és az érintett kör tájékoztatására.

Bognár Andrea megköszönte Dr. Nagy Eszternek az előadását és lezárta a napirendi pontot.

Ezt követően Bognár Andrea, az OST Elnöke, felkérte a 2. napirendi pont előadóját előadásának megtartására.

2. napirendi pont: Az új európai gazdaságstatisztikai alapjogszabály bevezetése (European Business Statistics)

Juhász Miklós a KSH Általános gazdaságstatisztikai főosztályának tanácsadója előadását azzal kezdte, hogy az EBS 2014-2019 között aktív előkészítő fázisban volt, majd 2019-ben került elfogadásra.

Ezt követően bemutatta a jogszabály bevezetésének folyamatát és kereteit. Ismertette a statisztikai egységeket érintő főbb változásokat. Elmondta, hogy az EBS (European Business Statistics) uniós alapjogszabály rendelkezései alapján elsősorban a statisztikai egységek alkalmazása terén történtek változások, így a KSH 2021-től a gazdaságstatisztikai adatokat a különböző szakterületeken a korábbi jogi egység szint mellett, attól eltérő statisztikai egység szinten is előállítja. Ezt követően bemutatta az EBS szerint alkalmazandó statisztikai egységeket.

Bemutatta az SBS eredményeket és publikálását példával illusztrálva. Elmondta, hogy az éves gazdaságszerkezeti statisztikában (SBS) a gazdasági egység szintű adat előállítását a KSH 2018. tárgyévtől hajtotta végre, így a jogi egység szintű adatok mellett már az új gazdasági egység szintű adatok is megjelennek. A megfigyelési egység váltás a globalizáció mérésének újabb eszközeül szolgál, mely a csoport egyes tagjai között zajló belső forgalom megfigyelésével és kiszűrésével lehetővé teszi a csoporton kívüli gazdasági tranzakciók előállítását a valós nemzetgazdasági értékteremtési folyamatok mérése érdekében.

Elmondta továbbá, hogy a KSH az évközi teljesítménystatisztikai (STS) adatokat 2024-től jogi egység mellett szakosodott egység (Kind-of-Activity unit – KAU) szinten is előállítja.

A szakosodott egység szerinti megfigyelés azt jelenti, hogy amennyiben egy gazdálkodó szervezet árbevételének jelentős része nem a főtevékenységéből származik és a súlyánál fogva jelentős hatással van egy másik ágazat gazdasági teljesítményére, akkor az új módszertan szerint a statisztikai elszámolás a vállalkozás évközi teljesítményadatait főtevékenység (TEÁOR) szerint több szakosodott egységre bontja és a teljesítményeket az adott területen számolja el.

A módszertani változással tehát pontosabb kép adható a valós gazdasági folyamatokról.

A publikációval kapcsolatosan elmondta, hogy a módszertani változásoktól függetlenül a KSH továbbra is közzéteszi a jogi egység szintű adatokat, biztosítva a korábbi adatokkal történő összehasonlíthatóságot és a nemzeti számlák szakterület adat-előállítását, de ezzel párhuzamosan megkezdte a gazdasági egység szintű adatok közzétételét a Tájékoztatói Adatbázisban.

Mindemellett felhívta az adatfelhasználók figyelmét, hogy az Eurostat honlapján 2018. tárgyévtől a gazdaságszerkezeti statisztika (SBS) körében kizárólag gazdasági egység szintű adatok jelennek meg hazánkra vonatkozóan. A vállalkozás demográfia (BD) területén több új létszámadatot kell előállítani az eddigiek helyett. A külföldi irányítású leányvállalatok (FATS) területén a végső irányítók (UCI) és azok hazai leányvállalatainak számát, illetve utóbbiak foglalkoztatási és árbevétel adatait is elő kell állítani.

Az évközi szakosodott egység szintű teljesítményadatok ugyanakkor csak 2024-től (2021. tárgyévtől) jelennek meg az Eurostat honlapján, addig fennmarad a jogi egység szintű adatpublikáció.

Az évközi teljesítménystatisztika termelési adatai esetén emellett szintén át kell térni a havi gyakoriságra a korábbi negyedéves publikáció helyett, ezen felül szintén több új indexet kell előállítani, illetve módosulnak a TEAOR-bontások is. A havi szintű évközi teljesítménystatisztika adatok publikációját a KSH már 2021-től megkezdte a STADAT adatbázisban.

Előadásának zárásaként további hasznos linkeket mutatott be.

Bognár Andrea megköszönte Juhász Miklósnak az előadását és lezárta a napirendi pontot.

Freid Mónika tájékoztatást adott arról, hogy az OST 28 fős tanácsából 11 fő mandátuma 2021. július 31-ig tart. A tagok kinevezési eljárása folyamatban van a Miniszterelnökségen. Az új tagok kinevezése kellő időben meg fog történni. Az OST tagság többi 17 tagjának mandátuma 111/2018. (IX. 7.) ME határozat alapján 2023. április 30-án jár le.

A 2022. évi OSAP tervezetének aktualizálása az ütemterv szerint folyamatban van.

Az OSAP előzetes tervezetének, a főbb változásokat ismertető szöveges összefoglalóknak, a módosult és új kérdőívek tervezeteinek megküldése a HSSz érintettjei részére **június 18-ig megtörténik**. A további egyeztetésekről, véleményekről **augusztus 6-ig** kell majd tájékoztatást adni.

Zárás:

Bognár Andrea tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadás anyagait elektronikus úton az OST Titkárság és az NSKT Titkárság munkatársai megküldik az OST és NSKT tagok és állandó meghívott részére.

A következő ülésre várhatóan szeptemberben kerül majd sor, amelyről később a Titkárságok bővebb tájékoztatást adnak.

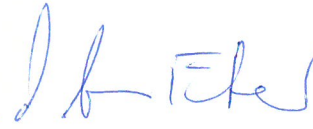
Bognár Andrea és Freid Mónika megköszönte az OST, illetve az NSKT tagok és a jelenlévők részvételét, munkáját és a két testület ülését lezárta.

Budapest, 2021. június 24.

Bognár Andrea
az OST elnöke

Mezősiné Rózsár Erika
az OST titkára

Freid Mónika
a KSH elnökhelyettese

Dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Az emlékeztetőt kapják:

*Dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke
Freid Mónika a KSH elnökhelyettese
Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese
Németh Eszter a KSH elnökhelyettese
Dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese
Dr. Windisch László a KSH elnökhelyettese
az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai*